

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Warszawa, dnia 29.10.2013

ZAKŁAD GOSPODARSTWA
POTWIERDZENIE ODBIORU

DOZ-OAiK-6700/1298-1/12[KS]

Postanowienie

W związku z zażaleniem Miasta Stołecznego Warszawy nie opatrzonym datą (data wpływu: 15.10.2012 r.), na postanowienie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie, nr 433/12 z dnia 26.09.2012 r., znak: WD.5130.1.19.2012, odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków – zgodnie z treścią wniosku – „zespołu urbanistyczno- architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jaki i po jej zakończeniu” – teren oznaczony na załączniku do wniosku; zespół tworzą: Synagoga Nożyków, 1898-1902; budynek administracyjno-biurowy, 1883, 1929-31 (ul. Twarda 6); budynek Teatru Żydowskiego, 1967 (plac Grzybowski12/16); plac Grzybowski, XVII w. oraz skwer i zieleniec wokół synagogi, XIX/XX w. – działając na podstawie art. 89 pkt 1 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 z 2003 r. poz. 1568, z późn. zm.) oraz art. 17 § 2, art. 134 Kodeksu postępowania administracyjnego

postanawiam:

- **stwierdzić niedopuszczalność zażalenia.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 9.07.2012 r. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami, Zarząd Oddziału w Warszawie, zwróciło się do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków zespołu urbanistyczno- architektonicznego składającego się z Placu Grzybowskiego, skweru i budynków stanowiących dowód istnienia w Warszawie Centrum kultury żydowskiej, zarówno przed II wojną światową jaki i po jej zakończeniu” – teren oznaczony na załączniku do wniosku; zespół tworzą: Synagoga Nożyków, 1898-1902; budynek administracyjno-biurowy, 1883, 1929-31 (ul. Twarda 6); budynek Teatru Żydowskiego, 1967 (plac Grzybowski12/16); plac Grzybowski, XVII w. oraz skwer i zieleniec wokół synagogi, XIX/XX w”.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowieniem nr 433/12, z dnia 26.09.2012 r., odmówił wszczęcia postępowania ww. sprawie.

Zażalenie na ww. postanowienie złożyło Miasto Stołeczne Warszawa.

Organ odwoławczy, po przeanalizowaniu nadesłanych akt sprawy, zważył, co następuje:

Stosownie do art. 134 w związku z art. 144 Kpa organ odwoławczy stwierdza w drodze postanowienia niedopuszczalność zażalenia oraz uchybienie terminu do wniesienia odwołania. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

Regulacje te wyznaczają zakres postępowania organu drugiej instancji określanego w doktrynie mianem wstępnego, rozpoczynającego działanie organu wyższego stopnia od badania zaistnienia przesłanek formalnych dopuszczalności wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Na tym etapie postępowania organ drugiej instancji jest obowiązany ocenić, czy wniosek jest dopuszczalny i czy został wniesiony w terminie. Jeżeli czynności postępowania wstępnego ujawnią brak formalnych przesłanek dopuszczalności zażalenia, to obowiązkiem organu jest wydanie postanowienia, kończącego ostatecznie postępowanie w sprawie. Akt ten nie tylko kończy etap postępowania wstępnego, lecz jednocześnie całe postępowanie drugoinstancyjne. Dopiero pozytywny rezultat wskazanych czynności rodzi automatycznie prawo i jednocześnie obowiązek organu drugiej instancji zbadania sprawy i jej rozstrzygnięcia, w ramach tzw. rozpoznawczego etapu postępowania, podczas którego przeprowadzane jest postępowanie wyjaśniające co do *meritum* sprawy.

W tym miejscu należy wskazać, że w omawianej sprawie organ nie przystąpił do postępowania rozpoznawczego z uwagi na fakt stwierdzenia w pierwszym jego etapie niedopuszczalności wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Niedopuszczalność zażalenia może wynikać z przyczyn o charakterze przedmiotowym, jak i podmiotowym. Niedopuszczalność zażalenia z przyczyn przedmiotowych obejmuje przypadki braku przedmiotu zaskarżenia oraz przypadki wyłączenia przez przepisy prawa możliwości zaskarżenia postanowienia w toku instancji. Podmiotowy charakter mają zaś przyczyny w postaci oczywistego braku po stronie określonego podmiotu legitymacji odwoławczej, niezdolności odwołującego się do czynności prawnych. O oczywistym braku legitymacji odwoławczej można mówić tylko wówczas, gdy ustalenie takie ma wymiar obiektywny i nie wiąże się z oceną interesu prawnego (G. Łaszczycza, A. Martysz, A. Matan, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Tom II. Komentarz do art. 104-269). W rozpatrywanym przypadku zażalenie jest niedopuszczalne właśnie z przyczyn przedmiotowych. Zostało ono bowiem wniesione wbrew regulacjom określonym przepisami Kpa, określającym możliwość wniesienia prawa zaskarżenia.

Inkryminowane postanowienie zostało wydane na podstawie art. 31 § 2 Kpa. Powyższy przepis stanowi, że organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie. Z regulacji tej nie wynika wprost, czy prawo wniesienia zażalenia przysługuje każdej stronie postępowania administracyjnego czy tylko organizacji społecznej. W ocenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego kwestię tę rozstrzyga jednak art. 141 § 1 Kpa, w myśl którego na wydane w toku postępowania postanowienie służy stronie zażalenie, gdy kodeks tak stanowi. Postanowienie organu pierwszej instancji o odmowie wszczęcia postępowania nie jest postanowieniem podjętym w toku postępowania. Rozstrzyga ono jedynie o bezzasadności, w kontekście przesłanek określonych w art. 31 § 1 Kpa, wniosku organizacji społecznej. W żaden sposób nie wpływa ono na sferę interesów podmiotów, którym przysługiwałby przymiot strony w ewentualnym postępowaniu wywołanym żądaniem organizacji społecznej. Nie wyłącza również możliwości złożenia analogicznego wniosku o wszczęcie postępowania przez taki podmiot, który w oparciu o stosowne przepisy prawa materialnego oraz kodeksu postępowania administracyjnego dysponuje stosowną legitymacją procesową.

Niezależnie od powyższych rozważań stwierdzić należy, że skoro art. 31 § 2 Kpa stanowi jedynie o prawie do wniesienia zażalenia przez organizację społeczną, po rozpatrzeniu wniosku której odmówiono wszczęcia postępowania administracyjnego, to

ten przepis należy, w świetle art. 141 § 1 Kpa, interpretować jako regulację ograniczającą prawo do wniesienia zażalenia wyłącznie do organizacji społecznej. Pogląd ten znajduje oparcie w literaturze prawniczej i orzecznictwie sądowoadministracyjnym (por. M. Jaśkowska, A. Wróbel, komentarz do art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Zakamycze 2005 wyd. II oraz postanowienie NSA z 15.01.2013 r., sygn. akt II OSK 3073/12).

W tym stanie rzeczy, należało postanowić, jak wyżej.

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w administracyjnym toku postępowania.

Strona, która uważałaby, że postanowienie to narusza prawo, może zgodnie z przepisami art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270), wnieść skargę za moim pośrednictwem (na adres: 00-071 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

Z to. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
DYREKTOR
Departamentu Ochrony Zabytków

Jacek Dąbrowski

Otrzymują:

1. Prezydent m.st. Warszawy, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
2. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
3. a/a

Do wiadomości:

1. Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Żydów w Polsce – Zarząd Główny – reprezentowane przez radcę prawnego Adama Brzozowskiego, Kancelaria Prawnicza „Barylski T., Olszewski A., Brzozowski A.” – Spółka Komandytowa
2. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami o/Warszawa, ul. Morskie Oko 2, 02-511 Warszawa

MINISTERSTWO KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
DEPARTAMENT OGRODNIW ZADYSCOWYCH
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

W P L I N K O

12 CZE. 4/13

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne
Żydów-Zarząd Główny-reprez. przez
R.pr. A.Brzozowskięgo,
ul.Krakowskie Przedmieście 4/6
pok.115
00-333 Warszawa
NOZ-OAIK-6700/1298-1/12IKS1